

ללמד המקום

Parasha Korach קורח (een neef van Mozes en Aharon)

Bamidbar Numeri 16:1-18:32

Korach, Datan en Aviram, en 250 van de leiders van Israël rebelleren tegen de autoriteit van Mozes en Aharon. De rebellie heeft als resultaat dat zij door de aarde worden verzwolgen. Velen van het volk zijn kwaad over de dood van Korach en diens volgelingen, en zij houden daar Mozes voor verantwoordelijk. De „boosheid” van Hasjem is manifest in een plaag die het volk treft, en vele duizenden komen daarbij om. Mozes bemiddelt nogmaals voor het volk, en geeft Aharon instructies om verzoening te doen voor hen, waarna de plaag stopt. Hasjem gebiedt dan dat staven, ieder met de naam van een andere stam erin gegraveerd, in het Misjkan worden geplaatst. De volgende ochtend zijn uit de staf van de stam Levi, waarop naam van Aharon staat, knoppen en bloemen en rijpe amandelen voortgesproten. Dit voorziet in de G-ddelijke bevestiging dat de stam Levi is uitverkoren voor het priesterschap, en bevestigt ook Aharons positie als de Kohen Gadol, de Hoge Priester. De specifieke plichten van de Levieten en de kohaniem worden beschreven. De kohaniem zouden geen landeigenaars worden, maar gingen hun levensonderhoud krijgen uit de tienden en andere voorgeschreven giften die hen door het volk gebracht worden. Ook worden de wetten voor de eerste vruchten gegeven, voor de lossing van de eerstgeborene en andere offers.

De parasha van deze week heeft een centrale aflevering in de veertig jaar durende wildernis-reis als we dit al zo kunnen noemen, De opstand van Korach, Dathan, Aviram, en en vele andere leiders, "... waren allemaal prinses van de gemeenschap, de verkozen mannen van de vergadering. Zij verzamelden zich samen tegen Mozes en tegen Aharon ... "Bamidbar (Num.)16: 2, 3. Maar kunnen we dit alles nu tegen het licht houden en daarbij zelf iets leren, dat is altijd de grote vraag die we onszelf elke keer weer moeten stellen. De "vorsten", met wie we de parasha beginnen, worden hier "nesi'im" genoemd en het enkelvoud hiervan is nasi, het komt van de wortel נסא, wat "opheffen" betekent. Net zoals de leiders in parasha Naso Bamidbar (Num) 4:22. Het woord "naso", kent ook een aantal betekenissen zoals "tillen, dragen, opheffen". We kunnen hier dus al gelijk een belangrijke vraag stellen aan onszelf. De belangrijkste beschuldiging van Korach was tegen Aäron en de kohanim, waarom hielden ze al die belangrijke taken voor zichzelf? Maar had HaShem niet gezegd dat heel Israël een heilige natie van kohanim zal zijn? Shemot (Exodus) 19:6 Waarom werd slechts een kleine groep mensen (Aharon en zijn nakomelingen) plotseling kohanim? Zijn argument was eigenlijk geldig wanneer je het nuchter bekijkt. Rashi over Bamidbar (Num) 16:6 vermeldt dat Mozes het zelfs tot op zekere hoogte eens was met Korach, en zei dat ook hij wenst dat heel Israël priesters zou kunnen zijn! Waarom waren ze dat dan toch niet?

De klassieke verklaring is die vanwege de zonde van het Gouden Kalf. Voordien was er geen behoefte aan een eventuele speciale kohanim van een bepaalde familie. In plaats daarvan zou de eerstgeborene man van elke familie automatisch het priesterschap opnemen. Velen zijn zelfs van mening dat offergaven helemaal niet nodig waren als het incident met het Gouden Kalf er niet was geweest. Na die zware zonde was een rectificatie/rechtzetting nodig in de vorm van offers en aanverwante diensten. En omdat alleen leden van de stam van Levi niet deelnamen aan het Gouden Kalf-incident, verdienden zij het om de priesters te worden die deze rectificaties faciliteerden.

ללמד המקום

Omdat Mozes op de Sinaï was, had Aharon destijds de leiding en hij probeerde belangeloos de zonde van het kalf op zich te nemen. Het was dus meer specifiek gesproken dat Aharon het was die het priesterschap kreeg. Voortaan zou dan ook elke eerstgeboren man moeten worden vrijgekocht van priesterlijke dienst, zoals we opnieuw lezen in de parasha van deze week Bamidbar (Num) 17:15-16. Deze pidyon haben- ceremonie wordt nog steeds gedaan voor een eerstgeboren mannelijk kind (onder de juiste voorwaarden), waarbij vijf zilveren munten aan een kohen worden gegeven om de jongen te verlossen (of vrij te stellen) van de priesterlijke dienst.

De grote vraag is natuurlijk echter: als Korach echt gelijk had dat heel Israël priesters zijn, waarom werd hij dan zo zwaar gestraft? Vergat hij echt het incident met het Gouden Kalf, en waarom kon alleen Aharon en zijn afstammelingen kohanim zijn? Een mogelijk antwoord is te vinden in de parasha van vorige week, waar we lazen over de zonde van de spionnen. Daar veroordeelde HaShem Israël om veertig jaar in de woestijn te blijven, en dat de hele volwassen generatie zou omkomen. Voordien, zoals veel Torah commentatoren het erover eens zijn, was het de bedoeling dat de Israëlieten moeiteloos hun Heilige Land zouden veroveren en zich erin zouden vestigen, de Tempel zouden bouwen en het Messiaanse tijdperk zouden inluiden, met Mozes als Mashiach. Na de zonde van deze verspieters stortte die potentiële realiteit in. Dit leidde dan ook direct tot de opstand van Korach in de parasha van deze week.

Toen duidelijk werd gemaakt dat alleen Aharon en zijn zonen kohaniem zouden zijn vanwege het incident met het Gouden Kalf, moet Korach (correct) hebben geredeneerd dat dit echter maar een tijdelijke regeling zou zijn. Zodra het Messiaanse tijdperk begint, worden alle zonden rechtgezet en keert alles terug naar zijn oorspronkelijke staat. Israël zou opnieuw een "koninkrijk van priesters" zijn, zoals HaShem het uiteindelijk bedoeld heeft. Echter, vanwege de verspieters verordende HaShem dat heel Israël in de woestijn zou blijven en dat die hele volwassen generatie (inclusief Korach) moest sterven. Korach beseftte toen ook dat het Messiaanse tijdperk niet zo snel zou komen en dat hij nooit een kohen zou worden vandaar deze opstand. Voor Korach was de spijker op de kist, zoals de midrasj stelt Bamidbar Rabba 18:2, dat hij zijn eigen persoonlijke verheerlijking zocht. Hij zag hoe Mozes de leider was, en zijn broer Aharon de hogepriester, en een jongere neef Elitzafan werd aangesteld als hoofd van de Leviëten. Waar was de eer van Korach? Dit echter was nu juist zijn fatale fout. Zijn rebellie ging niet echt over het verheffen van heel Israël tot de status van priesters. Dat was gewoon een mooi argument om de massa wakker te schudden. Het ging echt om zijn eigen status en macht. Hiervoor faalde hij in plaats van zijn persoonlijke status en macht werd hij gestraft.

Hoe kon het gebeuren dat hij zijn eigen ondergang niet zag? De midrasj (ibid. 18:8) voegt eraan toe dat Korach voorzag dat de grote Samuël (Shmuel) een van zijn nakomelingen zou zijn. Dit was voor hem het bewijs dat hij absoluut niet kon falen. En de Tenach Tehilim (Psalm) 99:6 impliceert dat Samuël zo groot was als Mozes en Aharon samen . Als stamvader van Samuël geloofde Korach daarom dat hij de macht had om zowel Mozes als Aharon omver te werpen. De midrasj stelt dat Korach een verkeerde berekening heeft gemaakt. Sommige van zijn zonen namen uiteindelijk niet deel aan zijn rebellie en bekeerden zich van ganser harte voordat de aarde Korach en de rest van zijn familie en aanhangers opslokte. Deze zonen van Korach hebben het overleefd, en we hebben zelfs meerdere Psalmen op hun naam staan (zoals bv Psalm 42 en 44). De midrasj concludeert dat uit een

ללמד המקום

van deze grote zonen Samuel af daalde. En uit divrei Ha-Yamim alef (I Kronieken) 6:7 leren we dat deze zoon Asir (אסיר) heette.

De kabbalisten gaan nog een stap verder en onthullen een veel intrigerender verband tussen Korach en Samuel, dat eigenlijk helemaal teruggaat tot de eerste familie. Op meerdere plaatsen verklaart de Arizal (Rabbi Itzchak Luria) de spirituele dynamiek van de eerste zonen, Kaïn en Abel. In Sha'ar HaPesukim op de parasha van deze week stelt hij hoe de zielen van Kaïn en Abel uit kleinere vonken waren samengesteld. Die van Abel (Hevel) bevatte 37 vonken, waarop wordt gezinspeeld door de gematria van zijn naam, waarbij 37 הבל Hevel is. Kaïns ziel bevatte 308 vonken, waarvan hij er vele beschadigde met de zondige moord op zijn broer. Deze 308 vonken waarvan er vele beschadigt waren kwamen terug in Korach. Ook hierop wordt gezinspeeld door de gematria van zijn naam, קרח Korach is in de gematria 308. Het was dan Mozes die al deze vonken kon corrigeren de 37 van Abel (Hevel) en de 308 van Korach en dit is dan juist weer waarom de gematria van Mozes' naam 345 is (משה), de som van 37 en 308!

De Arizal leerde dat van de 308 vonken van Kaïn, een deel van de zuivere vonken niet bezoedeld waren (vooral die geassocieerd met het zielsniveau van Ruach) keerden terug in Samuël. Korach bevatte dus alle 308 vonken van Kaïn, inclusief de goede. Zoals we hebben gezien, was Korach niet geheel slecht, en hij had ook wel wat geldige argumenten. Die goede delen van hem reïncarneerden in Samuel. Met andere woorden, Samuel was een gerectificeerde Korach! Hij was Korach zonder de onzuivere vonken en zonder al de slechte karaktereigenschappen. Sterker nog, een nadere blik in de Tenach onthult een aantal ongelooflijke parallellen tussen de twee.

Korach probeerde Mozes en Aharon van de troon te stoten. Hij wilde de leider van Israël zijn, zoals Mozes, en ook de hogepriester wilde hij zijn net zoals Aharon. Hij wilde verheven worden van de rang van Leviet tot de rang van kohen. Hij hoopte dan ook deel uit te maken van het Messiaanse tijdperk. En dat is precies wat er gebeurde met Samuel:

De Tenach beschrijft Samuel als de laatste rechter van Israel (1 Samuël 7:6). Bedenk dat de rechters de leiders van de natie waren die Mozes volgden. In sommige opzichten kan Mozes worden beschouwd als de eerste "rechter" en Samuel was de laatste. De Tenach zegt dat Samuel een Leviet was divrei ha-yamim alef (I Kronieken) 6:7-13, en beschrijft dat hij priesterlijke functies vervulde. In 1 Samuel 7:9 brengt hij een offer als een kohen. Nog verrassender is dat hij in 1 Samuel 2:18 een efod draagt, een speciaal kledingstuk dat doorgaans alleen voor de kohen gadol is gereserveerd. Sommigen geloven dat hij inviel voor Hofni en Pinchas, de slechte zonen van Eli de hogepriester. Hoe het ook zij, Samuel neemt duidelijk de rol van een kohen op zich, ondanks dat hij een Leviet is.

We kunnen nu zien waarom Samuel wordt beschreven als gelijkwaardig aan zowel Mozes als Aharon, want alleen hij trad op als opperste leider van Israël en de hoogste priester van zijn generatie. Op deze manier vervulde Samuel alle verlangens van Korach: opklimmen van een leviet tot een kohen, de leider van de natie worden en zelfs dienen als hogepriester. En hoe zit het met zijn verlangen naar het Messiaanse tijdperk? Natuurlijk was het Samuel die koning David zalfde, waarmee hij de Davidische dynastie en de afstamming van Mashiach vestigde. In Samuel verkregen die goede vonken binnen Korach eindelijk alles wat ze wilden.

ללמד המקום

De boodschap mag weer duidelijk zijn voor ons in deze Parashe. Als we iets doen moeten we het niet voor ons eigen belang doen maar voor het belang van HEM en HEM alleen. We moeten ons niet verheffen boven een ander. In beginsel zien we Korach nog deel uitmaakt van het volk maar dat verandert echter wel heel snel wanneer hij zich wil verheffen, laten we oppassen dat het ons ook niet zo vergaat.

Shabbat Shalom

Jaacov.

Ha-Makom.eu